

Juryns bedömning

Framtidens slaktgrisstall – *Nollvision för användning av antibiotika*

Mattias Espert

Utlåtande

Optimerad slaktgrisproduktion

Laget har med hjälp av totalentreprenad och nytänkande designat ett slaktgrisstall som kombinerar en låg investeringsutgift och driftskostnad med ett gott djur- och smittskydd, god arbetsmiljö och förväntat goda produktionsresultat. Konceptet innehåller också detaljerade förslag till hur konceptet ytterligare kan förbättra djur- och smittskydd, arbetsmiljö och produktionsresultat genom tilläggsinvesteringar. Ansatsen att främja en fortsatt produktivitetsutveckling andas framtidstro.

Konceptet innehåller flera beprövande lösningar som har optimerats till ett komplett stall. Det finns motsägelser i rapporten och mellan rapporten och ritningarna som tyvärr försvårar för läsaren att sätta sig in i konceptet.

Svårt nå de ekonomiska målen

Trots relativt goda förutsättningar för byggnation och hög produktivitet når konceptet inte de ekonomiska målen. Investeringsutgiften landar på 5 500 kr per slaktgrisplats (efter schablonmässigt investeringsstöd), vilket är strax över målet på 5 000 kr per plats. Konceptet visar att det är viktigt att välja rätt plats för att pressa ner utgiften för markarbeten till denna mycket låga nivå.

Lönsamheten stannar vid 6 procent, vilket är lägre än målet på 10 procent. De främsta utmaningarna för att nå kalkylresultaten är att det krävs mycket goda produktionsresultat. För att klara bemanning med duktiga och engagerade medarbetare och hantera en ojämn arbetsinsats över tiden krävs sannolikt samverkan med andra verksamheter.

Nytänkande byggnadskonstruktion

Konceptet utgår från två huskroppar placerade med långsidan mot varandra med en 100 meter lång rännal, vilket sparar utgiften för ytterväggar. Detta gör även inomhusytan mer kvadratisk, vilket sparar transportsträckor i den dagliga skötseln. Juryn är dock tveksam till hur konstruktionen kommer att fungera. Det riskerar att bli en snöficka mellan taken och det finns frågetecken kring smältvatten vintertid och om ventilationen tillräckligt med sval luft på sommaren. Konceptet använder sig också av en intressant lösning med gjuten sockel.

Smart gödselhantering

I konceptet ingår en fullskalig gödselvårdsanläggning för 10 månaders lagring. Konceptet innehåller också en lösning där gödseln istället säljs till en extern biogasanläggning. Detta minskar investeringarna i gödselvårdsanläggning avsevärt. Laget visar här ett utmärkt exempel på hur en jordbruksföretagare kan samverka med andra aktörer på ett innovativt sätt.

Stallkonceptet tilldelas utmärkelser för

- Låg investeringsutgift – *fokus på investeringsutgift vid val av lösningar*
- Effektiv slaktgrisproduktion – *rationellt stall med optimerade ytor*
- Nyttänkande takkonstruktion – *framtiden får utvisa hur det fungerar!*
- Rationell byggprocess – *totalentreprenad minskar risken*
- Smart gödselhantering – *samverkan med biogasanläggning minskar investering*
- Smarta tilläggsinvesteringar – *avancerat utlastningsrum, högtrycks kylning, automatisk halmning och golvventilation i kulvert*

Jurymedlemmar

Hans Blackert, jordbruksföretagare med slaktgrisproduktion

Claes Fellström, professor emeritus i grissjukdomar, Uppsala

Erik Fagerberg, byggnadsrådgivare, Lantbyggbyrå i mellansverige AB

Per Hansson, ekonom, Sveriges Lantbruksuniversitet

Per Nilsson, landsbygdsutvecklare, Jordbruksverket

Jonas Fjertorp, juryordförande, Jordbruksverket

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Tävlingen och denna konferens är ett kompetensutvecklingsprojekt som finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling genom det svenska landsbygdsprogrammet.